

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Рогатинського ліцею
«Гімназія імені Володимира Великого»
_____Доронюк І.В.
Наказ №
« 31 » серпня 2023 р.

**Освітня програма
для 5, 6 класів НУШ
на 2023-2024 навчальний рік
Рогатинського ліцею
«Гімназія імені Володимира Великого»**

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради ліцею від
31.08.2023 протокол № 1

Пояснювальна записка

Освітня програма Рогатинського ліцею «Гімназія імені Володимира Великого» для 5 класу Нової української школи у 2022-2-23 навчальному році розроблена на основі Типової освітньої програми (наказ МОН від 19.02.2021 №235) з метою реалізації Державного стандарту базової середньої освіти, (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. Програма створює умови для продовження реформи «Нова українська школа» у 5-9 класах із 2022 року.

Освітня програма складена для адаптаційного циклу (5-6 клас) базової середньої освіти; навчальний план складено для 5 класу.

Освітня програма враховує право педагогічних працівників на академічну свободу.

Рогатинський ліцей «Гімназія імені Володимира Великого» у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», "Про загальну середню освіту", іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерством освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, іншими нормативно-правовими актами, Статутом ліцею.

Рогатинський ліцей «Гімназія імені Володимира Великого» є закладом загальної середньої освіти з навчанням українською мовою.

Головною метою ліцею є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Педагогічний колектив ліцею працює над реалізацією методичної проблеми «Формування життєвих компетентностей здобувачів освіти на основі сучасних педагогічних технологій як засів творення духовної, національно свідомої, всебічно розвиненої особистості» (з 2021-2022 навчального року).

Головними завданнями ліцею є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- розвиток особистості учня, його здібностей і обдаровань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням ліцею.

Ліцей несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання Державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності,
- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства загальноосвітній навчальний заклад здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм двох ступенів освіти:

II ступінь - базова середня освіта;

III ступінь - профільна середня освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення ліцею є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітня програма, реалізована в ліцеї, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Досягнення мети, тим самим призначення ліцею, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;

- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм обумовлені призначенням і місцем ліцею в освітньому просторі міста, громади.

Перед ліцеєм поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту базової середньої освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів на різних освітніх платформах;
7. Проведення атестації та сертифікації педагогів;
8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази ліцею.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування до Рогатинського ліцею «Гімназія імені Володимира Великого» досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника ліцею створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Для якісної роботи комісії до неї можуть бути залучені консультанти Рогатинського ЦПРПП, вчителі початкових класів інших ЗЗСО, які надаватимуть консультації щодо завдань, які дадуть змогу визначити результати навчання, передбачені Державним стандартом початкової освіти.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі і базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5 і 6 класів (перший і другий рік адаптаційного циклу базової середньої освіти) сформовано для закладу з навчанням українською мовою (додаток 1).

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

Навчальне навантаження учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти регулюється Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України 25.09.2020 № 2205 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394) і Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Санітарним регламентом встановлено допустиму сумарну кількість годин (навчальних занять) тижневого навантаження учнів. При 5-денному навчальному

тижні кількість годин становить: для учнів 5-го класу – 31, для учнів 6 класу - 33,5.

Базовим навчальним планом базової середньої освіти Державного стандарту (додаток 23) визначено гранично допустиме річне навчальне навантаження учнів: для 5-6 класів – 2 065 годин, 7-9 класів – 3 430 годин (разом – 5 495 годин).

Також базовим навчальним планом визначено кількість додаткових годин для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, що для рівня базової середньої освіти становить 227,5 годин.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів, визначене типовою освітньою програмою, відповідає базовому навчальному плану Державного стандарту, а саме:

- 5-6 класи – $28(5 \text{ клас}) + 31(6 \text{ клас}) = 59$ годин на тиждень, що становить 2065 годин ($59 \text{ год.} \times 35 \text{ навчальних тижнів} = 2065$);
- 7-9 класи – $32(7 \text{ клас}) + 33(8 \text{ клас}) + 33(9 \text{ клас}) = 98$ годин на тиждень, що становить 3430 годин ($98 \times 35 \text{ навчальних тижнів} = 3430$);
- 5-9 класи (разом) – $59 + 98 = 157$ годин на тиждень, що становить 5495 годин.

Кількість додаткових годин, визначених типовою освітньою програмою, також відповідає базовому навчальному плану Державного стандарту, а саме: для 5-го класу – 2 години на тиждень, для 6-го класу – 1,5 години на тиждень.

Кількість уроків з фізичної культури (не менше трьох разів на тиждень для кожного класу) встановлена Законом України «Про фізичну культуру і спорт» (частина четверта статті 26).

Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках модельних навчальних програм для учнів 5-9 класів Нової української школи (Наказ МОН від 12 липня 2021р № 795).

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно

		<p>вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси;</p>

	природничих науках і технологіях	<p>послугуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в</p>

		<p>команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно

враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки тощо.

У ліцеї широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології.

Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями. Вчителі ліцею використовують технології дистанційного навчання на платформі Google Meet, GoogleClass.

У ліцеї навчальні досягнення здобувачів освіти фіксуються в електронному журналі та електронному щоденнику «Моя школа».

Навчальний план та модельні навчальні програми

Навчальний план (додатки 1, 2) складено відповідно до типового навчального плану (наказ МОН № 235 від 19.02.2021р.) і містить:

- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі;
- розподіл навчального навантаження у 5, 6 класах між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Навчальне навантаження у навчальному плані в основному орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному та предметному циклах навчання базової середньої освіти.

Мовно-літературна освітня галузь представлена такими предметами: українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова (англійська).

У 5 класах:

Українська мова - 4 год.

Українська література - 2 год.

Зарубіжна література - 1,5 год.

Англійську мову учні 5-А класу вивчатимуть в обсязі 5 год на тиждень, 1,5 год виділено з додаткових годин.

Англійську мову учні 5-Б класу вивчатимуть в обсязі 5, 5 год на тиждень, 2 год виділено з додаткових годин.

Математична галузь - математика 5 год.

Природнича галузь - інтегрований курс «Пізнаємо природу» 2 год.

Соціальна і здоров'язбережувальна галузь - інтегрований курс «Здоров'я, безпека і добробут» 1 год, а також курс «Духовність і мораль в житті людини і суспільства» 0, 5 год.

Громадянська та історична галузь - Вступ до історії України та громадянської освіти 1 год в 5-А класі та 1,5 год в 5-Б класі, для чого виділено 0,5 год з додаткових годин.

Інформатична галузь - інформатика 1, 5 год.

Технологічна галузь - технології 2 год.

Мистецька галузь - інтегрований курс «Мистецтво» 2 год.

Фізична культура - фізична культура 3 год.

У 6 класі:

Українська мова - 4 год.

Українська література - 2 год.

Зарубіжна література - 1,5 год.

Англійську мову учні 5 класу вивчатимуть в обсязі 5 год на тиждень, 1, 5 год

виділено з додаткових годин.

Математична галузь - математика 5 год.

Природнича галузь - інтегрований курс "Пізнаємо природу" 2 год.

Географія - 2 год.

Соціальна і здоров'язбережувальна галузь - інтегрований курс "Здоров'я, безпека і добробут" 1 год, а також курс «Духовність і мораль в житті людини і суспільства» 0,5 год.

Громадянська та історична галузь - Історія України. Всесвітня історія - 2 год.

Інформатична галузь - інформатика 1,5 год.

Технологічна галузь - технології 2 год.

Мистецька галузь - інтегрований курс "Мистецтво" 2 год.

Фізична культура - фізична культура 3 год.

Поділ 5 класу на групи при вивченні англійської мови та інформатики здійснено відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Поділ на групи у 5 класі передбачений під час вивчення англійської мови та інформатики.

Поділ на групи в 6 класі передбачений під час вивчення англійської мови, української мови, інформатики, технології.

Для учнів 5-А і 5-Б класів працюватиме гурток «Як ти знаєш Біблію» по 0,5 год для кожного класу.

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Модельні навчальні програми розроблені для адаптаційного циклу (5-6 класи), модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти» розроблена для 5 класу (додаток 3).

Спираючись на модельні навчальні програми, у ліцеї розроблено навчальні програми, які затверджені педагогічною радою ліцею.

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Освітній процес розпочинається 01 вересня 2023 року й завершується 07 червня 2024 року.

Осінні канікули тривають з 23 жовтня по 29 жовтня 2023 року,
зимові канікули - з 23 грудня 2023 року по 14 січня 2024 року,
весняні - з 23 березня 2024 року по 31 березня 2024 року.

Також канікулярним днем є 06 травня 2024 року.

Освітній процес у ліцеї організовано у формі очного навчання. За рішенням засновників у разі несприятливої безпекової ситуації навчання в ліцеї може відбуватися в дистанційній чи змішаній формі.

Для учнів за потреби може бути організований екстернат, педагогічний патронаж чи сімейна форма навчання відповідно до “Положення про дистанційне навчання”.

За потреби ліцей може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією, яка реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у ліцеї відповідно до «Положення про індивідуальну форму навчання». Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою ліцею, затверджується його керівником та підписується батьками.

З метою належної організації освітнього процесу в ліцеї можуть бути сформовані класи з інклюзивною формою здобуття освіти.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи навчальних занять:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки тощо.

За необхідності (під час карантину, воєнного стану та інших надзвичайних ситуацій) освітній процес у ліцеї відбувається з використанням технологій дистанційного навчання на платформі Google Meet, GoogleClass відповідно до розкладу навчальних занять.

Тривалість роботи на уроці онлайн визначається відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти зі змінами згідно з наказом МОЗ від 01.08.2022р. №1371.

Завдання для учнів вчителі публікують та оцінюють в GoogleClass під час дистанційного навчання.

Освітній процес може бути організований за змішаною формою навчання

(очною та дистанційною).

За обставин, які несуть загрозу життю та здоров'ю, вчителі можуть проводити уроки з дому.

У ліцеї використовується електронний журнал та електронний щоденник «Моя школа».

Опис інструментарію оцінювання

Згідно із Законом України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросчесне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти 5 класу здійснюємо відповідно до методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2022 р. № 289.

Оцінювання результатів навчальної діяльності здійснюється за допомогою 12-бальної системи і позначається цифрами від 1 до 12.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться у ліцеї, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне, державна підсумкова атестація.

Під час оцінювання навчальної діяльності вчитель враховує дотримання учнями принципів академічної добросчесності. У випадку порушення учнем/ученицею принципів добросчесності під час певного виду навчальної діяльності вчитель може прийняти рішення не оцінювати результат цього виду навчальної діяльності.

Оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання учнів є зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок.

Семестрова оцінка може бути скоригована відповідно до Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких форм і способів:

усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);

письмової, в тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);

цифрової (зокрема шляхом тестування в цифровому форматі);

практичної (зокрема шляхом виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проектів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники ліцею здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Поточне, семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною шкалою, а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

За рішенням педагогічної ради у ліцеї визначено адаптаційний період для учнів 5 класів, впродовж якого відбувається формувальне оцінювання, - з 01 вересня до 01 жовтня поточного навчального року.

Учителі можуть вести власні зошити спостережень з навчальними досягненнями здобувачів освіти.

Для з'ясування залишкових результатів навчання за попередній рік проводяться до 10 вересня діагностувальні контрольні роботи у визначеній вчителями формі. Оцінки за діагностувальну контрольну роботу можуть бути виставлені в класний журнал, але їх не враховують під час виставлення тематичної оцінки. Враховуючи результати діагностувальної контрольної роботи, вчителями здійснюється корекція календарно-тематичних планів з метою ліквідації прогалин в знаннях учнів.

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5-6 класу з переліку предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою ліцею. У ліцеї використовуємо свідоцтво досягнень, яке формує електронний журнал "Моя школа".

Графа «Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Зазначена графа заповнюється класним опікуном в кінці навчального року за результатами спостережень, проведених спільно з вчителями-предметниками, які працюють з класом. Спостереження проводяться упродовж року за планом, визначеним ліцеєм.

У свідоцтві позначають особливо виражені наскрізні вміння учня/учениці, зокрема, вияв інтересу до навчання, розуміння прочитаного, вміння висловлювати власну думку, критично та системно мислити, логічно обґрунтовувати власну позицію, діяти творчо, вияв ініціативи у процесі навчання, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими з метою заохочення подальшого розвитку відповідних умінь. Заповнення графи здійснюється шляхом запису сформовано/не сформовано

навпроти сформованого уміння. Заповнення цієї графи здійснюється по завершенню кожного навчального року або в разі зміни здобувачем освіти навчального закладу.

Заповнення графи «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до переліку навчальних предметів, визначених затвердженою освітньою програмою ліцею. Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року.

У класних журналах і в Свідоцтві у відповідних графах результати навчання зазначати за допомогою виставлення відповідних балів.

Систему оцінювання результатів навчання в освітніх галузях «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» вчителі ліцею здійснюють на позитивному ставленні до кожного учня і враховують не рівень недоліків та прорахунків, а рівень особистих досягнень.

Інтегрований курс «Мистецтво» та предмет «Технології» в 5 та 6 класах учителі оцінюють зараховано/не зараховано під час підсумкового (семестрового, річного) оцінювання.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого або бального може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Основною ланкою в системі контролю є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання.

Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу.

Також важливою є мотиваційно-стимулююча функція поточного оцінювання

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностувальних/контрольних робіт або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів враховуються відповідно до методичних рекомендацій щодо вивчення навчальних предметів.

Семестрове оцінювання здійснюється за результатами контролю груп загальних результатів, відображених у Свідоцтві досягнень.

У Свідоцтві досягнень є дві графи: «Характеристика навчальної діяльності» і «Характеристика результатів навчання». Заповнення графи «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до облікованих у класному журналі результатів навчання учнів/учениць з предметів/інтегрованих курсів, визначених навчальним планом ліцею. Виставляються оцінки за кожен групу загальних результатів і «Загальна оцінка результатів навчання».

У Свідоцтві досягнень, окрім характеристики рівня досягнення результатів навчання з предметів/інтегрованих курсів дається характеристика стану сформованості навчальної діяльності відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Графа «Характеристика навчальної діяльності» заповнюється класним опікуном за

результатами спостережень, проведених упродовж начального року. Спостереження проводяться спільно з вчителями, які у цьому класі викладають навчальні предмети/інтегровані курси, за планом, визначеним закладом освіти. Заповнення граfi здійснюється шляхом запису слова сформовано або формується навпроти певного уміння. Заповнення цієї граfi здійснюється по завершенню кожного навчального року та в разі переведення здобувача освіти до іншого закладу освіти упродовж навчального року

Семестровий контроль (підсумкові контрольні роботи) проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання.

Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо.

Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів. Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одногодинні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж навчального року.

Вчитель може змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, попередивши про це учнів на початку семестру.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання (Додаток 4) застосовують в частині, що відповідає очікуваним результатам навчання, визначеним відповідною навчальною програмою. Критерії оцінювання за предметами або освітніми галузями розроблені відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням характеристик груп загальних результатів відповідної галузі. Орієнтовні критерії з кожного навчального предмета містяться в навчальних програмах дисциплін і в освітній програмі ліцею.

Оцінювання є зорієнтованим на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета або курсу.

Якщо рівень результатів навчання учня (учениці) визначити неможливо з якихось причин, у електронному журналі та свідоцтві досягнень, таблиці навчальних досягнень роблять запис «не атестований(а) (н/а)».

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання.

Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я. При оцінюванні рівня сформованості

предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучають ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

Навчальний план 5 клас Нової української школи

Освітня галузь	Галузеві інтегровані курси	Предмети	Кількість годин
Мовно-літературна		Українська мова	4
		Українська література	2
		Зарубіжна література	1,5
		Іноземна мова (англійська)	5 в 5-А 5,5 в 5-Б
Математична		Математика	5
Природнича	Пізнаємо природу		2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека і добробут		1
	Духовність і мораль в житті людини і суспільства		0,5
Громадянська та історична		Вступ до історії України та громадянської освіти	1 в 5-А 1,5 в 5-Б
Інформатична		Інформатика	1, 5
Технологічна		Технології	2
Мистецька	Мистецтво		2
Фізична культура		Фізична культура	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)			
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять)			2
Гранично допустиме навчальне навантаження			
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)			
Всього (без урахування фізичної культури + фізична культура, без поділу класів на групи)			

Навчальний план 6 клас Нової української школи

Освітня галузь	Галузеві інтегровані курси	Предмети	Кількість годин
Мовно-літературна		Українська мова	4
		Українська література	2
		Зарубіжна література	1,5
		Іноземна мова (англійська)	5
Математична		Математика	5
Природнича	Пізнаємо природу		2
Соціальна і здоров'язберезувальна	Здоров'я, безпека і добробут		1
	Духовність і мораль в житті людини і суспільства		0,5
Громадянська та історична		Історія України. Всесвітня історія	2
Інформатична		Інформатика	1, 5
Технологічна		Технології	2
Мистецька	Мистецтво		2
Фізична культура		Фізична культура	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)			
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять)			2
Гранично допустиме навчальне навантаження			28
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)			33,5
Всього (без урахування фізичної культури + фізична культура, без поділу класів на групи)			

**Модельні навчальні програми і підручники до них
для 5 і 6 класу НУШ**

№ з/п	Предмет	Програма	Підручник
1.	<i>Українська мова</i>	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.)	«Українська мова» підручник для 5 класу, підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.)
2.	<i>Українська література</i>	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.)	«Українська література» підручник для 5 класу, підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Авраменко О. М.)
3.	<i>Зарубіжна література</i>	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Волощук Є.В.)	«Зарубіжна література» підручник для 5 класу, підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Волощук Є. В.)
4.	<i>Англійська мова</i>	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.)	«Англійська мова (5-й рік навчання)» підручник для 5 класу, підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт. Джоанна Коста, Мелані Вільямс)
5.	<i>Математика</i>	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.)	«Математика» підручник для 5 класу, підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О.С.)
6.	<i>Інтегрований курс “Пізнаємо природу”</i>	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевніюк Т.В.)	«Пізнаємо природу» підручник інтегрованого курсу для 5 класу, підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевніюк Т. В., Ярошенко Г. О.)
7.	<i>Інтегрований курс “Здоров’я, безпека та добробут”</i>	Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ’Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)	«Здоров’я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 5 класу, підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О.Л.)
8.	<i>Інтегрований курс «Духовність і мораль в житті людини і суспільства»</i>	Модельна навчальна програма «Духовність і мораль в житті людини і суспільства» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти (автори Жуковський В.М., Сіданіч І.Л., Грищук Д.Г., Губеня І.І., Лахман Н.М.)	

9.	Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)	«Інформатика» підручник для 5 класу, підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)
10.	Вступ до історії України та громадянської освіти	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Желіба О.В., Мокрогуз О.П.)	«Вступ до історії України та громадянської освіти» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Мокрогуз О. П., Єрмоленко А. П.)
11.	Інтегрований курс “Мистецтво”	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)	«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 5 класу, підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Гайдамака О. В., Лемешева Н. А.)
12.	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)	
13.	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.)	«Технології» підручник для 5 класу, підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Біленко О.В., Пелагейченко М.Л.)
14.	Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.)	«Географія» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Запотоцький С.П., Зінкевич М.В., Романишин О.М., Титар Н.М., Горовий О.В., Миколів І.М.)
15.	Історія України. Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.)	«Історія України. Всесвітня історія» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Хлібовська Г.М., Крижановська М.Є, Наумчук О.В.)

**Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів,
які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту
базової середньої освіти**

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення